

میزان بروز عفونت های بیمارستانی در بیمارستانهای دانشگاه علوم پزشکی کردستان در سال های ۹۳-۹۴

پرشنگ فقیه سلیمانی^۱، محمد کریمی^۲، خالد رحمانی^۳

۱. کارشناس ارشد بیماریها، دانشگاه علوم پزشکی کردستان، سنندج، ایران
۲. مدیر پیشگیری و مبارزه با بیماریها، دانشگاه علوم پزشکی کردستان، سنندج، ایران
۳. دانشجوی دکترای تخصصی اپیدمیولوژی، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، تهران، ایران

مقدمه و هدف: عفونت های بیمارستانی به عنوان یکی مشکلات عمده سلامت موجب افزایش ابتلا، طول مدت بستری و افزایش مرگ ومیر و هزینه های ناشی از طولانی شدن اقامت بیماران و اقدامات تشخیصی و درمانی در بیمارستانها می شود. در سال های اخیر توجه زیادی به نظام مراقبت و گزارش دهی این عفونت ها معطوف شده است. هدف این مطالعه تعیین فراوانی موارد گزارش شده عفونت های بیمارستانی در بیمارستان های آموزشی دانشگاه علوم پزشکی کردستان بود.

روش بررسی: این مطالعه به روش توصیفی - تحلیلی و با استفاده از بررسی داده های نظام مراقبت عفونت های بیمارستانی در ۹ بیمارستان بالای ۱۰۰ تخت استان کردستان در سالهای ۹۳ و ۹۴ انجام شد. کلیه موارد گزارش شده عفونت های بیمارستانی برابر پروتکل کشوری نظام مراقبت شامل کلیه افراد دارای علائم ابتلا به عفونت محدود یا منتشر که در اثر واکنش های بیماری زای مرتبط با خود عامل عفونی یا سموم آن در بیمارستان بستری شده بودند و بیمار حداقل ۴۸ تا ۷۲ ساعت بعد از پذیرش در بیمارستان به آن مبتلا شده بود و همچنین در زمان پذیرش علائم آشکار عفونت مربوطه یا بیماری را به طور نهفتگی نداشته اند مورد بررسی قرار گرفت. آنالیزهای آماری با استفاده از نرم افزار SPSS ورژن ۲۲ انجام شد.

یافته ها: از مجموع ۹ بیمارستان تحت پوشش دانشگاه علوم پزشکی کردستان در سالهای ۱۳۹۳ و ۱۳۹۴ به ترتیب از تعداد ۱۲۳۷۶۵ و ۱۴۰۷۶۶ مورد بستری شده، تعداد ۱۱۸۱ و ۱۴۶۱ مورد عفونت بیمارستانی گزارش شده بود که ۷۸ نفر (۲/۹٪) از این موارد فوت نمودند. میزان بروز عفونت بیمارستانی در سال های ۹۳ و ۹۴ به ترتیب ۹/۵ و ۱۰/۳ در هر هزار نفر بستری بود. از کل موارد گزارش شده در طی دو سال مورد مطالعه بیشترین موارد (۴۶/۱٪) مرتبط با عفونت های ادراری بود. عفونت های مرتبط با خون (۱۴/۴٪)، عفونت های جراحی (۱۳/۵٪) و عفونت های تنفسی (۱۱/۶٪) در رده های بعدی گزارش عفونتهای بیمارستانی قرار داشتند. در بین پاتوژن های مختلف عامل عفونت های بیمارستانی نقش *E.coli* (۲۷٪)، استافیلوکوک اپیدرمیدیس (۹/۵٪) و استافیلوکوک اورئوس (۵/۴٪) از بقیه پاتوژن ها بیشتر بود. همچنین حدود ۲۹/۸٪ از موارد گزارش شده دارای بیماریهای زمینه ای همچون آسم و آلرژی، برونشیت، دیابت، سل، فشارخون بالا و نقص ایمنی بودند که بیشترین بیماریهای زمینه ای در بین افراد فشارخون بالا (۶۶/۳٪) و دیابت (۱۷٪) بود.

نتیجه گیری: یافته های پژوهش نشانگر آن است که گزارش دهی موارد عفونت های بیمارستانی در سال ۱۳۹۴ نسبت به ۹۳ افزایش داشته است. یکی از دلایل این موضوع می تواند اجرای طرح تحول سلامت و افزایش تعداد موارد بستری در بیمارستانها باشد. فراوانی (درصد) بالای اشرشیا کلی در مطالعه حاضر به عنوان پاتوژن اصلی به ویژه در موارد عفونت ادراری با مطالعات قبلی همخوانی دارد. هر چند گزارش دهی موارد عفونت های بیمارستانی در کردستان افزایش یافته است اما هنوز نسبت به کشورهای پیشرفته کم گزارش دهی وجود دارد.

واژه های کلیدی: عفونت بیمارستانی، مراقبت، بیمارستان های آموزشی، کردستان